

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO, LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO
MINISTRO 2010 M. GRUODŽIO 22 D. ĮSAKIMO NR. 1-348/D1-1014/3-742 „DĖL
LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ, BIODEGALŲ IR
SKYSTOJO KURO PRIVALOMŲJŲ KOKYBĖS RODIKLIŲ PATVIRTINIMO“
PAKEITIMO**

2014 m. birželio 25 d. Nr. 1-170/D1-562/3-257-(E)
Vilnius

P a k e i ĉ i a m e Lietuvos Respublikos energetikos ministro, Lietuvos Respublikos aplinkos ministro, Lietuvos Respublikos susisieikimo ministro 2010 m. gruodžio 22 d. įsakymą Nr. 1-348/D1-1014/3-742 „Dėl Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių patvirtinimo“ ir jį išdėstome nauja redakcija:

„LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSISIEKIMO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ,
BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMŲJŲ KOKYBĖS RODIKLIŲ
PATVIRTINIMO**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos aplinkos oro apsaugos įstatymo 13 straipsniu, Lietuvos Respublikos produktų saugos įstatymo 5 straipsniu, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 6 straipsnio 10 punktu, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 39 straipsnio 1 ir 3 dalimis, taip pat įgyvendindami 1998 m. spalio 13 d. Europos Parlamento Tarybos direktyvą 98/70/EB dėl benzino ir dyzelinių degalų (dyzelino) kokybės, iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 93/12/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 12 tomas, p. 7), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2011 m. birželio 1 d. Komisijos direktyva 2011/63/ES (OL 2011 L 147, p. 15), bei 1999 m. balandžio 26 d. Tarybos direktyvą 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse ir iš dalies keičiančią Direktyvą 93/12/EEB (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 13 skyrius, 24 tomas, p. 17), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/33/ES (OL 2012 L 327, p. 1), ir 2010 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimą 2010/769/ES dėl technologinių metodų, kurie suskystintų gamtinių dujų dujovežiuose naudojami kaip mažai sieros turinčio jūrinio kuro, atitinkančio Tarybos direktyvos 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB dėl sieros kiekio jūriniame kure, 4b straipsnio reikalavimus, naudojimo alternatyva, naudojimo kriterijų

nustatymo (OL 2010 L 328, p. 15) (toliau – Komisijos sprendimas 2010/769/ES), siekdami mažinti neigiamą poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai ir apsaugoti vartotojus nuo nekokybiškų naftos produktų ir skystojo kuro:

1. T v i r t i n a m e Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomuosius kokybės rodiklius (pridedama).

2. N u s t a t o m e, kad:

2.1. Lietuvos saugios laivybos administracija, vykdydama Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų vėliavos valstybinę kontrolę arba užsienio laivų valstybinę kontrolę uoste, tikrina laivų žurnalus, bunkerio atsargų papildymo važtaraščius ir kitus dokumentus, kuriais patvirtinama jūrinio kuro kokybė. Nustačiusi, kad tikrinti pateikti dokumentai neatitinka teisės aktuose nustatytų reikalavimų, Lietuvos saugios laivybos administracija nedelsdama perduoda šią informaciją Aplinkos ministerijos Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – Klaipėdos RAAD) ir Valstybinei ne maisto produktų inspekcijai prie Ūkio ministerijos (toliau – Valstybinė ne maisto produktų inspekcija). Klaipėdos RAAD kartu su Valstybine ne maisto produktų inspekcija pagal kompetenciją tiria sieros kiekį laive turimuose užantspauduotuose bunkerinio kuro mėginiuose ar ima ėminius ir tiria sieros kiekį jūriniame kure, kuris laikomas laivų degalų bakuose ir (ar) bunkeriuose ir skirtas deginti laive, arba ima jūrinio kuro, skirtą deginti laive, ėminius, kai kuras tiekiamas į laivą, ir tiria sieros kiekį jame;

2.2. nustačius, kad jūrinis kuras neatitinka šiuo įsakymu patvirtintų Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių (toliau – Privalomieji kokybės rodikliai), Klaipėdos RAAD, Lietuvos saugios laivybos administracija ir Valstybinė ne maisto produktų inspekcija pagal kompetenciją imasi veiksmų, kad laive nebūtų naudojamas jame esantis deginti skirtas jūrinis kuras;

2.3. Lietuvos saugios laivybos administracija, vykdydama Lietuvos Respublikos jūrų laivų registre įregistruotų laivų vėliavos valstybinę kontrolę arba užsienio laivų valstybinę kontrolę uoste, tikrina laivuose naudojamus technologinius taršos mažinimo metodus ir naujų taršos mažinimo metodų bandymus, laivų žurnalų įrašus, nurodančius laive naudojamo kuro rūšis ir kiekį. Nustačiusi, kad įrašai apie laive sunaudoto kuro rūšis ir kiekį sudaro pagrindą įtarti, kad laive naudojamas alternatyvus technologinis taršos mažinimo metodas neatitinka teisės aktų nustatytų reikalavimų arba pasibaigus bandymams laivo išmetamų teršalų kiekis bus sumažinamas mažiau, nei jis būtų sumažintas laikantis Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytų sieros ribinių verčių, Lietuvos saugios laivybos administracija nedelsdama perduoda šią informaciją Klaipėdos RAAD, kuris atlieka tyrimą ir, įtarimams pasitvirtinus, pagal kompetenciją imasi veiksmų, kad laive būtų sustabdyta aplinkai kenksminga veikla;

2.4. Lietuvos saugios laivybos administracija:

2.4.1. siekdama užtikrinti galimybes gauti jūrinio kuro, viešai skelbia ūkio subjektų, turinčių leidimus verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais, kurie tiekiami kaip kuro atsargos laivams (jūrinio kuro tiekėjų), sąrašą; informacija jūrinio kuro tiekėjų sąrašui sudaryti teikiama Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2012 m. vasario 2 d. įsakymu Nr. 1-19 „Dėl Leidimų verstis prekybos naftos produktais veikla išdavimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka;

2.4.2. raštu teikia Europos Komisijai informaciją, nurodytą Privalomųjų kokybės rodiklių 27 punkte;

2.4.3. raštu teikia informaciją, nurodytą Privalomųjų kokybės rodiklių 43.1 ir 43.7 papunkčiuose;

2.4.4. viešai skelbia informaciją, nurodytą Privalomųjų kokybės rodiklių 43.7 papunktyje.

3. N u s t a t o m e, kad taikant Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nurodytus Lietuvos standartus vadovaujamosi naujausia standartų redakcija.“.

Aplinkos ministras

Valentinas Mazuronis

Susisiekimo ministras

Rimantas Sinkevičius

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos energetikos ministro,
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro,
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2010 m. gruodžio 22 d. įsakymu
Nr. 1-348/D1-1014/3-742
(Lietuvos Respublikos energetikos ministro,
Lietuvos Respublikos aplinkos ministro,
Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro
2014 m. birželio 25 d. įsakymo
Nr. 1-170/D1-562/3-257-(E) redakcija)

LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ, BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMIEJI KOKYBĖS RODIKLIAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomieji kokybės rodikliai (toliau – Privalomieji kokybės rodikliai) nustato leistiną sieros kiekį kūrenamajame mazute, gazolyje, jūriniame kure, skystajame kure, benzine, dyzeline, suskystintose naftos dujose, degalų bei biodegalų kokybės parametrus, specialias taršos reguliavimo sąlygas juos naudojant ir jų tiekimo rinkai kontrolės priemones.

2. Privalomuosiuose kokybės rodikliuose vartojamos sąvokos:

2.1. **benzinas** – lakūs mineraliniai distiliatai, skirti naudoti transporto priemonėse su benzininiais vidaus degimo varikliais ir atitinkantys Europos Sąjungos Kombinuotosios nomenklatūros, patvirtintos 1987 m. liepos 23 d. Tarybos reglamentu (EEB) Nr. 2658/87 dėl tarifų ir statistinės nomenklatūros bei dėl Bendrojo muitų tarifo (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 2 skyrius, 2 tomas, p. 382), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. spalio 4 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 1001/2013 (OL 2013 L 290, p. 1) (toliau – KN), 2710 11 41, 2710 11 45, 2710 11 49, 2710 11 51 ir 2710 11 59 prekių kodus;

2.2. **biodegalų ir degalų mišinys** – degalai, kuriuose biodegalų kiekis yra didesnis, negu nustatyta Privalomuosiuose kokybės rodikliuose;

2.3. **dyzelinas** – gazolis, skirtas naudoti transporto priemonėse su dyzeliniais vidaus degimo varikliais ir atitinkantis KN 2710 19 41 ir 2710 19 45 prekių kodus;

2.4. **gazolis** – bet koks iš naftos gautas skystasis kuras, išskyrus jūrinį kurą, atitinkantis KN 2710 19 25, 2710 19 29, 2710 19 47, 2710 19 48, 2710 20 17 arba 2710 20 19 prekių kodus, arba bet koks iš naftos gautas skystasis kuras, išskyrus jūrinį kurą, kurio mažiau nei 65% tūrio (kartu su nuostoliais) distiliuojama 250° C temperatūroje ir kurio ne mažiau kaip 85% tūrio (kartu su nuostoliais) distiliuojama 350° C temperatūroje ASTM D86 metodu;

2.5. **gazolis, skirtas naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandenų laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose ir pramoginiuose laivuose** – bet koks naftos produktas, įtrauktas į KN 2710 19 41 ir 2710 19 45 prekių kodus, skirtas naudoti dyzeliniuose vidaus degimo varikliuose;

2.6. **jūrinis dyzelinas** – jūrinis kuras, atitinkantis ISO 8217 standarto I lentelėje nustatytas DMB kategorijos specifikacijas, išskyrus sieros kiekio parametą;

2.7. **jūrinis gazolis** – jūrinis kuras, atitinkantis ISO 8217 standarto I lentelėje nustatytas DMX, DMA ir DMZ kategorijų specifikacijas, išskyrus sieros kiekio parametą;

2.8. **jūrinis kuras** – bet kokie skystieji degalai (gryni ir (ar) sumaišyti su biodegalais), kuriuos planuojama naudoti laivuose ar kurie naudojami laivuose, įskaitant ir tas degalų rūšis,

kurios apibrėžtos ISO 8217 standarte. Ši sąvoka apima bet kokius skystuosius degalus, naudojamus vidaus vandenų laivuose arba pramoginiuose laivuose, kai tokie laivai yra jūroje;

2.9. **jūrinio kuro tiekimas rinkai** – jūrinio kuro, skirto deginti laive, tiekimas arba pateikimas tretiesiems asmenims už tam tikrą mokestį arba nemokamai bet kurioje Lietuvos Respublikos jurisdikcijai priklausančioje teritorijoje. Šis apibrėžimas netaikomas jūriniam kurui, kuris skirtas eksportuoti laivo krovinių rezervuaruose, tiekti arba pateikti;

2.10. **karinis laivas** – valstybės ginkluotosioms pajėgoms priklausantis laivas, turintis išorinius skiriamuosius ženklus, būdingus tokios rūšies laivams, vadovaujamas valstybės deramai įgalioto karininko, kurio pavardė paskelbta atitinkamos tarnybos sąrašė ar lygiaverčiame dokumente, ir valdomas įgulos, kuri pavaldi reguliariosioms karinėms pajėgoms;

2.11. **kurą deginantis įrenginys** – techninis įrenginys, kuriame kuras oksiduojamas gaunamai šilumai naudoti;

2.12. **prisišvartavęs laivas** – laivas, kuris stovi saugiai pritvirtintas ar nuleidęs inkarą viename iš Europos Sąjungos valstybių narių uostų šio laivo krovos darbų arba su laivo eksploatacija susijusių operacijų metu, įskaitant laiką, kai krovos darbai dar nevyksta;

2.13. **skystasis kuras** – skalūnų alyva arba kiti skysti produktai, skirti energijai gaminti.

2.14. **SO_x išmetimo kontrolės rajonai** – 1973 m. Tarptautinės konvencijos dėl teršimo iš laivų prevencijos su vėlesniais pakeitimais (toliau – MARPOL konvencija) VI priede „Atmosferos teršimo iš laivų prevencijos taisyklės“ (toliau – VI priedas) nurodyti jūriniai rajonai;

2.15. **kūrenamasis (sunkusis) mazutas** – bet koks iš naftos gautas skystasis kuras, išskyrus jūrinį kurą, atitinkantis KN 2710 19 51–2710 19 68, 2710 20 31, 2710 20 35, 2710 20 39 prekių kodus, arba bet koks iš naftos gautas skystasis kuras, išskyrus gazolį, kuris dėl nustatytų distiliavimo ribų patenka į kurui naudojamą kūrenamojo mazuto kategoriją ir kurio mažiau nei 65% tūrio (kartu su nuostoliais) distiliuojama 250° C temperatūroje ASTM D86 metodu. Jeigu distiliavimo negalima atlikti taikant ASTM D86 metodą, naftos produktas taip pat priskiriamas kūrenamojo mazuto kategorijai;

2.16. **suskystintų gamtinių dujų dujovežis** – krovininis laivas, pastatytas arba pritaikytas ir naudojamas dideliame suskystintų gamtinių dujų kiekiui vežti, kaip apibrėžta Tarptautiniame laivų, skirtų vežti suskystintas dujas, statybos ir įrangos kodekse (ICG);

2.17. **šaltasis laikotarpis** – laikotarpis sausio–balandžio mėn. ir spalio–gruodžio mėn., iš jų žiemos laikotarpis gruodžio–vasario mėn.;

2.18. **taršos mažinimo metodas** – laive sumontuotas įrenginys, medžiaga, prietaisas ar aparatas arba kitokia technologija, alternatyvus kuras arba atitikties užtikrinimo metodas, kurie yra naudojami (taikomi) kaip alternatyva Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytus reikalavimus atitinkančiam mažai sieros turinčiam jūriniam kurui ir kuriuos įmanoma patikrinti, kiekybiškai įvertinti ar įgyvendinti;

2.19. **šiltasis laikotarpis** – laikotarpis gegužės–rugsėjo mėn.

3. Kitos Privalomuosiuose kokybės rodikliuose vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, Lietuvos Respublikos prekybinės laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme ir Prekybos naftos produktais taisyklėse, patvirtintose Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. 1-346 „Dėl Prekybos naftos produktais taisyklių patvirtinimo“.

4. Privalomieji kokybės rodikliai taikomi:

4.1. gazoliui, kūrenamajam mazutui ir jūriniam kurui, naudojamam šilumos energijai gaminti Lietuvos Respublikos teritorijoje, teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje, jūros rajono vidaus vandenyse ir taršos kontrolės zonose, išskyrus:

4.1.1. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus tyrimams ir bandymams;

4.1.2. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus perdirbti iki jų deginimo;

4.1.3. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus perdirbti naftos perdirbimo įmonėse;

4.1.4. gazolį, kūrenamąjį mazutą ir jūrinį kurą, skirtus naudoti karo laivuose ir kituose karinės tarnybos laivuose, užtikrinant, kad tokių laivų naudojimas, kiek tai pagrįsta ir praktiška, atitiks Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus;

4.1.5. bet kokius degalus, kai jų naudojimas laive būtinas siekiant užtikrinti laivo saugumą ar išgelbėti žmones jūroje;

4.1.6. bet kokius degalus, kai jų naudojimas laive būtinas dėl laivui ar jo įrangai padarytos žalos, jei atsiradus šiai žalai buvo imtasi visų priemonių, kad būtų išvengta papildomo išmesto teršalų kiekio ar jis būtų sumažintas ir kuo skubiau atitaisyta žala; ši nuostata netaikoma, jei laivo savininkas (valdytojas) ar kapitonas veikė, ketindami padaryti žalą, arba elgėsi neatsargiai;

4.2. benzinui, dyzelinui, biodegalams, biodegalų ir degalų mišiniams ir suskystintoms naftos dujoms, kurie naudojami transporto priemonėse su vidaus degimo varikliais ir ne keliais judančiuose mechanizmuose, suskystintoms naftos dujoms komunaliniams poreikiams.

5. Privalomieji kokybės rodikliai netaikomi degalams, esantiems vykstančių per Lietuvos Respublikos valstybės sieną transporto priemonių degalų bakuose, bei tranzitu per Lietuvos Respublikos teritoriją vežamiems naftos produktams ir skystajam kurui.

6. Išimtiniais atvejais, sutrikus naftos ar naftos produktų tiekimui, ribotą laiką, bet ne ilgiau kaip šešis mėnesius, gali būti leista naudoti produktus, neatitinkančius Privalomųjų kokybės rodiklių ribinių verčių. Tokiais atvejais Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos (toliau – Energetikos ministerija) ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos (toliau – Susisiekimo ministerija) teikimu sprendimą priima Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija), gavusi Europos Komisijos leidimą.

7. Benzinas ir dyzelinas, parduodami iš valstybės atsargų, kurios yra laikomos atskirai nuo komercinių gamybinių atsargų, gali turėti savo sudėtyje ir mažesnį biodegalų kiekį arba visai jų neturėti, jei privalomo biodegalų kiekio įmaišymas pažeistų Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus. Tokius degalus galima realizuoti šalies vidaus rinkoje tik gavus rašytinį Energetikos ministerijos sutikimą.

II SKYRIUS

KŪRENAMOJO MAZUTO, GAZOLIO, BENZINO, DYZELINO, BIODEGALŲ, SUSKYSTINTŲ NAFTOS DUJŲ IR SKYSTOJO KURO NAUDOJIMAS

8. Lietuvos Respublikos teritorijoje leidžiama naudoti tik tokį kūrenamąjį mazutą, gazolį, benziną, dyzeliną, biodegalus, skystąjį kurą ir suskystintas naftos dujas, kurių kokybė atitinka Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priede nustatytus reikalavimus.

9. Šalies vidaus rinkoje parduodami degalai turi atitikti šiuos sudėties ir kokybės reikalavimus:

9.1. 95 markės variklių benziną turi būti pagamintas naudojant priedą bioetiltretbutileterį (toliau – bio-ETBE), kuris sumaišytas su benzinu turi sudaryti ne mažiau kaip 10 % ir ne daugiau kaip 22 % tūrio;

9.2. 95 markės variklių benziną, pagamintą be bio-ETBE, savo sudėtyje turi turėti nuo 5 % iki 10 % tūrio bioetanolio. Privaloma bioetanolio dalis 95 markės benzine turi būti 5 % (leistina paklaida gali būti $\pm 0,5$ %) tūrio bioetanolio. Bioetanolio tūrio paklaida automobiliniuose etanolio degaluose (E85) gali būti $\pm 0,5$ %;

9.3. 98 markės variklių benziną neprivalo būti tiesiogiai maišomas su bioetanoliu;

9.4. dyzelinas savo sudėtyje privalo turėti 7 % (leistina paklaida gali būti minus 0,5 %) tūrio biodegalų. Žiemos laikotarpiu 1 ir 2 klasės arktinis dyzelinas gali būti be biodegalų;

9.5. biodegalų dalis dyzeline lapkričio 10–30 dienomis ir kovo 1–balandžio 10 dienomis gali būti mažesnė nei privalomoji dalis, o ribinė filtruojamumo ir drumstimosi temperatūros gali būti aukštesnės, nei nustatyta atitinkamai dyzelino klasei;

9.6. didžiausias leistinas benzino garų slėgis benzine gegužės 1–20 dienomis ir rugsėjo 10–30 dienomis gali būti tarp didžiausių leistinų garų slėgių dydžių, nustatytų maišomo benzino klasėms šiltuoju ir šaltuoju laikotarpiais.

10. Privalomųjų kokybės rodiklių 8 punkte nustatytas reikalavimas iki 2015 m. gruodžio 31 d. netaikomas sieros kiekiui kūrenamajame mazute, naudojamame:

10.1. kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems taikomi Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normų (toliau – Normos), patvirtintų Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486 „Dėl Išmetamų teršalų iš didelių kurą deginančių įrenginių normų ir Specialiųjų reikalavimų dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams patvirtinimo“, 11, 12 ir 13 punktų reikalavimai ir kuriuose neviršijama tokiems įrenginiams nustatyta sieros dioksido ribinė vertė;

10.2. kituose, nei nurodyti Privalomųjų kokybės rodiklių 10.1 papunktyje, kurą deginančiuose įrenginiuose, kurių išmetamo sieros dioksido vidutinė mėnesio koncentracijos vertė neviršija 1700 mg/Nm^3 , kai deguonies kiekis sausose išmetamosiose dujose sudaro 3% tūrio;

10.3. deginti naftos perdirbimo įmonėse, kuriose nustatyta išmetamo sieros dioksido vidutinė mėnesio koncentracijos vertė, apskaičiuota pagal visus įmonės kurą deginančius įrenginius, išskyrus Privalomųjų kokybės rodiklių 10.1 papunktyje nurodytus įrenginius, dujų turbinas ir dujinius variklius, neatsižvelgiant į naudojamą kuro rūšį ar jų mišinį, neviršija Normose nustatytų ribinių verčių:

10.3.1. 1000 mg/ Nm^3 (kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems leidimas statyti gautas iki 2002 m. lapkričio 27 d. ir jeigu tie įrenginiai pradėti eksploatuoti ne vėliau kaip 2003 m. lapkričio 27 d.);

10.3.2. 600 mg/ Nm^3 (kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems leidimas statyti gautas po 2002 m. lapkričio 27 d. ir jeigu tie įrenginiai pradėti eksploatuoti po 2003 m. lapkričio 27 d.).

11. Nuo 2016 m. sausio 1 d. Privalomųjų kokybės rodiklių 8 punktas netaikomas kūrenamajam mazutui, naudojamam:

11.1. kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems taikomi Specialieji reikalavimai dideliems kurą deginantiesiems įrenginiams (toliau – Specialieji reikalavimai), patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2001 m. rugsėjo 28 d. įsakymu Nr. 486, ir jų 1 priede nustatytos ribinės sieros dioksido vertės, arba kurą deginančiuose įrenginiuose, jeigu tos ribinės sieros dioksido vertės pagal Specialiuosius reikalavimus netaikomos, iš kurių išmetamo sieros dioksido vidutinė mėnesio koncentracijos vertė neviršija 1700 mg/Nm^3 , kai deguonies kiekis sausose išmetamosiose dujose sudaro 3% tūrio;

11.2. kurą deginančiuose įrenginiuose, nenurodytuose Privalomųjų kokybės rodiklių 11.1 papunktyje, jeigu iš jų išmetamo sieros dioksido vidutinė mėnesio koncentracijos vertė neviršija 1700 mg/Nm^3 , kai deguonies kiekis sausose išmetamosiose dujose sudaro 3% tūrio;

11.3. deginti naftos perdirbimo įmonėse, kuriose išmetamo sieros dioksido vidutinė mėnesio koncentracijos vertė, apskaičiuota pagal visus įmonės kurą deginančius įrenginius, išskyrus Privalomųjų kokybės rodiklių 11.1 papunktyje nurodytus įrenginius, dujų turbinas ir dujinius variklius, neatsižvelgiant į naudojamą kuro rūšį ar jų mišinį, neviršija Specialiųjų reikalavimų 6 priede nustatytų ribinių verčių:

11.3.1. 1000 mg/ Nm^3 (kurą deginančiuose įrenginiuose, kuriems leidimas eksploatuoti išduotas iki 2002 m. lapkričio 27 d. arba kurių ūkio subjektai iki tos datos pateikė prašymą dėl leidimo išdavimo su sąlyga, kad įrenginiai pradėti eksploatuoti ne vėliau kaip 2003 m. lapkričio 27 d.);

11.3.2. 600 mg/ Nm^3 (kituose, nei nurodyti 11.3.1 papunktyje, įrenginiuose).

12. Kurą deginančių įrenginių, kuriuose ketinama deginti kūrenamąjį mazutą ir skystąjį kurą, kurių sudėtyje siera sudaro daugiau nei 1 % masės, atveju būtinas leidimas, išduotas Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo 19¹ straipsnyje nustatytais pagrindais. Leidime turi būti nustatytos išmetamų teršalų kiekio ribinės vertės.

13. Lietuvos Respublikoje draudžiama prekiauti benzinu su švinu, išskyrus prekybą nedideliu kiekiu (iki 0,03 % bendro parduodamo benzino kiekio), suderinus su Energetikos, Aplinkos ir Susisiekimo ministerijomis, kuris skirtas naudoti senose tam tikro tipo kolekcinėse transporto priemonėse ir kuris tiekiamas per suinteresuotas grupes. Taikant šiame punkte nurodytą

išimtį, švino kiekis benzine neturi viršyti 0,15 g/l, be to, benzeno kiekis ir kiti rodikliai turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priede nurodytas vertes.

14. Bešvinį „regular“ benziną galima tiekti rinkai, jeigu jo minimalus oktaninis skaičius, nustatytas varikliniu metodu (MON), yra 81, o minimalus oktaninis skaičius, nustatytas tiriamuoju metodu (RON), yra 91.

15. Benzinui, dyzelinui, biodegalams ir suskystintoms naftos dujoms, skirtoms automobiliams, nustatomi šiltasis laikotarpis ir šaltasis laikotarpis.

16. Keičiantis sezonams, degalų ir biodegalų atitinkamų kokybės rodiklių ribinės vertės balandžio ir spalio mėnesiais gali svyruoti tarp nustatytų ribinių verčių, taikomų šiltuoju ir šaltuoju laikotarpiais.

17. Kai į benziną įmaišytas bioetanolio tūris viršija 10 % tūrio, tokio mišinio kokybė turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priedo 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.7 papunkčiuose nurodytas ribines vertes, o kai į dyzeliną įmaišytas riebalų rūgščių metilo esterio (toliau – RRME) ar sintetinio dyzelino tūris viršija 7 % tūrio, tokio mišinio kokybė turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priedo 2.1, 2.5, 2.6 papunkčiuose nurodytas ribines vertes. Į benziną įmaišomas bioetanolis turi atitikti Lietuvos standarto LST EN 15376 „Automobiliniai degalai. Etanolis kaip benzino kompaundavimo komponentas. Reikalavimai ir tyrimo metodai“ reikalavimus. RRME, skirtas dyzeliniams varikliams, turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių ir Lietuvos standarto LST EN 14214 „Automobiliniai degalai. Riebalų rūgščių metilesteriai (RRME), skirti dyzeliniams varikliams. Reikalavimai ir tyrimų metodai“ (toliau – LST EN 14214) reikalavimus, o sintetinis dyzelinas – Privalomųjų kokybės rodiklių ir Lietuvos standarto LST CWA 15940 „Automobiliniai degalai. Parafininis dyzelinas, gautas sintezės arba hidrovalymo būdu. Reikalavimai ir tyrimo metodai“ (toliau – LST CWA 15940) reikalavimus.

18. 95 markės benzine kaip priedas turi būti naudojamas oksigenatas ETBE – bioetiltretbutileris (kurio vienoje molekulėje 5 ar daugiau anglies atomų) arba etanolis, pagamintas iš biologinės kilmės žaliavų.

19. Į dyzeliną turi būti įmaišoma RRME, pagaminto pagal Lietuvos standarto LST EN 14214 reikalavimus, ar sintetinio dyzelino, pagaminto pagal LST CWA 15940 reikalavimus, atsižvelgiant į nustatytas klimato sezoninių klasių rodiklių ribines vertes. Į dyzeliną įmaišomo ar parduodamo degalinės RRME ar sintetinio dyzelino ribinė filtruojamumo temperatūra turi atitikti Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priedo 8 punkte nurodytą ribinę filtruojamumo temperatūrą.

20. Metilciklopentadienilmangano trikarbonilo (MMT) metalo priedų kiekis degaluose negali viršyti 2 mg mangano/l. Šis reikalavimas pradedamas taikyti tik Europos Komisijai patvirtinus metalų kiekio degaluose nustatymo metodiką ir pasiruošus ją naudoti (įsigijus laboratorinę įrangą, prireikus pertvarkius degalų gamybą ir pan.).

21. Gazolyje, skirtame naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandenų laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose ir pramoginiuose laivuose, sieros kiekis neturi viršyti 10 mg/kg. Kiti skystieji degalai vidaus vandenų laivuose ir pramoginiuose laivuose gali būti naudojami tik tada, jeigu sieros kiekis juose atitinka šiame punkte gazoliui nustatytas vertes.

22. Siekiant mažiausio degalų tiekimo grandinės užterštumo, sieros kiekis gazolyje, skirtame naudoti ne keliais judančiuose mechanizmuose (įskaitant vidaus vandenų laivus), žemės ūkio ir miškų ūkio traktoriuose, pardavimo galutiniams vartotojams vietose gali viršyti 10 mg/kg, tačiau neturi viršyti 20 mg/kg. Šiuo atveju Privalomųjų kokybės rodiklių 21 punkto nuostatos netaikomos.

III SKYRIUS

JŪRINIO KURO NAUDOJIMAS

23. Lietuvos Respublikos teritorijoje draudžiama naudoti jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis viršija 3,5% masės, išskyrus kurą, kuris tiekiamas laivams, taikantiems taršos mažinimo metodus, atitinkančius Privalomųjų kuro kokybės rodiklių 39 punkto reikalavimus, uždaroje sistemoje.

24. Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje, jūros rajono vidaus vandenyse ir taršos kontrolės zonose, kurios priklauso SOx išmetimo kontrolės rajonams, draudžiama naudoti jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis sudaro daugiau nei:

24.1. 1 % masės – iki 2014 m. gruodžio 31 d.;

24.2. 0,1 % masės – nuo 2015 m. sausio 1 d.

25. Privalomųjų kokybės rodiklių 24 punkte nurodyto draudimo privalo laikytis visi laivai, plaukiojantys su Lietuvos valstybės vėliava arba su bet kurios kitos šalies vėliava, kol jie yra Lietuvos Respublikos teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje, jūros rajono vidaus vandenyse, įskaitant laivus, kurių kelionė prasidėjo už Europos Sąjungos ribų.

26. Draudžiama Lietuvos Respublikoje tiekti rinkai jūrinį dyzeliną, kuriame sieros kiekis viršija 1,5% masės, ir jūrinį gazolį, kuriame sieros kiekis viršija 0,1% masės.

27. Europos Komisijai turi būti raštu pateikta informacija apie:

27.1. sudarytą ir viešai paskelbtą jūrinio kuro tiekėjų, turinčių leidimus verstis didmenine prekyba nefasuotais naftos produktais, kurie tiekiami kaip jūrinio kuro atsargos laivams, sąrašą;

27.2. atvejus, jei į Lietuvos Respublikos uostą ar terminalą įplaukusio laivo savininkas (valdytojas) ar kapitonas pateikė įrodymų, kad nebuvo galimybių įsigyti Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus atitinkančio jūrinio kuro.

28. Laivų žurnaluose turi būti nurodytos kuro keitimo operacijos.

29. Nustačius, kad laivas nesilaiko Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytų reikalavimų jūriniam kurui, laivo kapitonas privalo:

29.1. pateikti dokumentus, liudijančius, kokių veiksmų buvo imtasi siekiant užtikrinti jūrinio kuro atitiktį reikalavimams;

29.2. pateikti įrodymus, kad bandė įsigyti reikalavimus atitinkančio jūrinio kuro, remdamasis savo kelionės planu, ir, jei nebuvo galimybės gauti jūrinio kuro ten, kur planuota, kad bandė rasti alternatyvių tokio jūrinio kuro šaltinių ir kad, nepaisant visų pastangų gauti reikalavimus atitinkančio kuro, nebuvo galimybių jo įsigyti.

30. Draudžiama reikalauti, kad laivas nukryptų nuo numatyto kelionės maršruto arba pernelyg ilgai atidėtų kelionę, siekiant užtikrinti jūrinio kuro atitiktį reikalavimams.

31. Jei laivo kapitonas pateikia Privalomųjų kokybės rodiklių 29 punkte nurodytą informaciją, sprendimas dėl kontrolės priemonių taikymo / netaikymo priimamas tik išnagrinėjus visą pateiktą informaciją.

32. Jeigu laivas, plaukiantis į Lietuvos Respublikos jūrų uostus, išvykimo uoste negali įsigyti Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus atitinkančio jūrinio kuro, laivo kapitonas arba laivo agentas privalo apie tai informuoti Lietuvos Respublikos jūrų uosto, į kurį plaukia, administraciją. Lietuvos Respublikos jūrų uosto administracija šią informaciją nedelsdama perduoda Lietuvos saugios laivybos administracijai ir Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamentui (toliau – Klaipėdos RAAD).

33. Jeigu su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojantis laivas, plaukiantis į užsienio valstybės uostą, išvykimo uoste negali įsigyti Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimus atitinkančio jūrinio kuro, laivo savininkas (valdytojas) privalo apie tai informuoti Lietuvos saugios laivybos administraciją ir tos valstybės kompetentingas institucijas.

34. Draudžiama Lietuvos Respublikoje naudoti jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis viršija 0,1 % masės laivuose, kurie yra prisišvartavę Lietuvos Respublikos uostuose. Šių laivų įgulai turi būti palikta pakankamai laiko užbaigti privalomą kuro keitimo operaciją, kuo skubiau jiems atvykus į švartavimosi vietą ir kuo vėliau prieš jiems išvykstant. Bet kokios kuro keitimo operacijos laikas turi būti įrašytas į laivo žurnalą.

35. Privalomųjų kokybės rodiklių 34 punkto reikalavimas netaikomas:

35.1. laivams, kurie pagal paskelbtą tvarkaraštį privalo būti prisišvartavę trumpiau negu 2 valandas;

35.2. laivams, kurie, būdami prisišvartavę uostuose, išjungia visus variklius ir naudojami elektros tiekimu nuo kranto;

35.3. suskystintų gamtinių dujų dujovežiams, kuriuose naudojamas alternatyvus technologinis taršos mažinimo metodas, t. y. jūrinis kuras maišomas su išgaravusiomis dujomis, jeigu užtikrinama atitiktis 2010 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimo 2010/769/ES dėl technologinių metodų, kurie suskystintų gamtinių dujų dujovežiuose naudojami kaip mažai sieros turinčio jūrinio kuro, atitinkančio Tarybos direktyvos 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB dėl sieros kiekio jūriniame kure, 4b straipsnio reikalavimus, naudojimo alternatyva, naudojimo kriterijų nustatymo (OL 2010 L 328, p. 15) priede nustatytiems kriterijams. Alternatyvus technologinis taršos mažinimo metodas suskystintų gamtinių dujų dujovežiuose gali būti naudojamas dujovežiui prisišvartavus Lietuvos Respublikos uostuose. Įgulai turi būti palikta pakankamai laiko imtis būtinų priemonių pradėti naudoti jūrinio kuro ir išgaravusių dujų mišinį kuo skubiau jiems atvykus į švartavimosi vietą ir kuo vėliau prieš jiems išvykstant.

36. Suskystintų gamtinių dujų dujovežiuose, kuriuose naudojamas alternatyvus technologinis taršos mažinimo metodas, sieros teršalų kiekio sumažinimas turi būti bent lygiavertis sumažinimui, kuris būtų pasiektas naudojant jūrinį kurą, kuriame sieros kiekis neviršija 0,1 % masės. Juose turi būti įrengta nuolatinio išgaravusių dujų ir jūrinio kuro sąnaudų stebėjimo ir matavimo įranga, o laivo žurnale turi būti daromi išsamūs įrašai, nurodant laive naudojamo kuro rūšis ir kiekį.

37. Jūrinio kuro tiekėjai bunkerio atsargų papildymo važtaraštyje privalo nurodyti sieros kiekį visų rūšių jūriniame kure, parduotame Lietuvos teritorijoje, ir pateikti užantspauduotą mėginį, pasirašytą tiekėjo ir gaunančiojo laivo atsakingo atstovo.

38. Nustačius, kad jūrinis kuras neatitinka Privalomųjų kokybės rodiklių reikalavimų, jūrinio kuro tiekėjai privalo nedelsdami imtis reikiamų veiksmų, kad minėtas kuras atitiktų šiuos reikalavimus.

39. Jei laivuose, plaukiojančiuose su bet kurios valstybės vėliava, taikomi taršos mažinimo metodai, leidžiami Lietuvos Respublikos uostuose, teritorinėje jūroje, išskirtinėje ekonominėje zonoje, jūros rajono vidaus vandenyse ir taršos kontrolės zonose, kurios priklauso SOx išmetimo kontrolės rajonams, nesilaikyti Privalomųjų kokybės rodiklių 24, 25 ir 34 punktuose nurodytų reikalavimų, kai laikomasi šių sąlygų:

39.1. iš laivo išmetamas sieros dioksido kiekis turi būti nuolat mažinamas ne mažiau, nei jis būtų sumažintas naudojant jūrinį kurą, atitinkantį Privalomųjų kokybės rodiklių 24, 25 ir 34 punktuose nurodytus reikalavimus; lygiavertės išmetamo teršalų kiekio vertės nustatomos pagal Privalomųjų kokybės rodiklių 2 priedą;

39.2. teršalų mažinimo metodai turi atitikti kriterijus, nustatytus Privalomųjų kokybės rodiklių 3 priede nurodytuose teisės aktuose.

40. Lietuvos Respublikos jūrų uostų administracijos pagal galimybę skatina prisišvartavusių laivų naudojimąsi elektros tiekimo nuo kranto sistemomis kaip alternatyvą išmetamų teršalų kiekiui mažinti.

41. Taršos mažinimo metodai, skirti taikyti laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava, tvirtinami Laivų įrenginių sertifikavimo nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2001 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. 480 „Dėl Laivų įrenginių sertifikavimo nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

42. Taršos mažinimo metodai, kuriems netaikomi Privalomųjų kokybės rodiklių 41 punkto reikalavimai, tvirtinami 2002 m. lapkričio 5 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 2099/2002, įsteigiančio Jūrų saugumo ir teršimo iš laivų prevencijos komitetą (COSS), 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, atsižvelgiant į:

42.1. Tarptautinės jūrų organizacijos parengtas gaires;

42.2. visų bandymų, atliktų pagal Privalomųjų kokybės rodiklių 43 punkto reikalavimus, rezultatus;

42.3. poveikį aplinkai, įskaitant pasiekiamą teršalų išmetimo mažinimą, ir poveikį uždaryjū įvairaus tipo uostų ir upių žiočių ekosistemoms;

42.4. stebėjimo ir tikrinimo galimybes.

43. Lietuvos saugios laivybos administracija gali leisti vykdyti naujų taršos mažinimo metodų bandymus laivuose, plaukiojančiuose su Lietuvos valstybės vėliava. Laivuose, kuriuose vykdomi tokie bandymai, galima nesilaikyti Privalomųjų kokybės rodiklių 24, 25 ir 34 punktuose nurodytų reikalavimų, jei laikomasi šių sąlygų:

43.1. Europos Komisija, visų atitinkamų uostų valstybių kompetentingos institucijos ir Klaipėdos RAAD turi būti informuoti raštu likus ne mažiau kaip šešioms mėnesiams iki bandymų pradžios;

43.2. bandymų trukmė neturi viršyti 18 mėnesių;

43.3. laivuose turi būti sumontuota nuo klastojimo apsaugota įranga, skirta nepertraukiamai išmetamų dujų stebėsenai vykdyti, ir būti naudojama per visą bandymų laikotarpį;

43.4. bandymuose dalyvaujančių laivų išmetamų teršalų kiekis turi būti sumažinamas ne mažiau, nei jis būtų sumažintas laikantis Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytų sieros ribinių verčių jūriniam kurui;

43.5. turi būti įrengtos atliekų tvarkymo sistemos, skirtos atliekoms, susidarančioms taršos mažinimo metodų bandymų metu, tvarkyti;

43.6. bandymų organizatorius turi pateikti įrodymus, kad bandymų laikotarpiu bus vertinamas poveikis jūros aplinkai, pirmiausia uždarytų įvairaus tipo uostų ir upių žiočių ekosistemoms, ir įsipareigoja per penkis mėnesius nuo bandymų pabaigos visus bandymų rezultatus pateikti Lietuvos saugios laivybos administracijai;

43.7. per šešis mėnesius nuo bandymų pabaigos visi bandymų rezultatai turi būti pateikti Europos Komisijai ir viešai paskelbti.

IV SKYRIUS KOKYBĖS KONTROLĖ

44. Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro kokybę kontroliuoja Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos ir kitos institucijos pagal kompetenciją vadovaudamosios galiojančiais teisės aktais.

45. Atliekant naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro kokybės kontrolę, rekomenduojama taikyti Privalomųjų kokybės rodiklių 1 priede nurodytus tyrimo ir analizės metodus. Juridiniai ar fiziniai asmenys, kurie pageidauja taikyti kitus, nei nurodyta Lietuvos standartuose LST EN 228 „Automobiliniai degalai. Bešvinis benzinai. Reikalavimai ir bandymo metodai“ ir LST EN 590 „Automobiliniai degalai. Dyzelinas. Reikalavimai ir tyrimo metodai“, tyrimo ir analizės metodus, gali juos taikyti, jei tokie metodai yra ne mažiau tikslūs, negu nurodytieji minėtuose Lietuvos standartuose.

46. Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro ėminiai pradami imti tą dieną, kai įsigalioja atitinkama didžiausio leidžiamo sieros kiekio ribinė vertė. Ėminiai imami periodiškai, pakankamai dažnai, pakankamu kiekiu ir tokiu būdu, kad būtų tipiniai tiriamiems naftos produktams, biodegalams ir skystajam kurui. Jūrinio kuro ėminiai turi būti tipiniai kurui, kurį naudoja laivai, plaukiojantys tam tikrose jūros srityse ir uostuose. Jūrinio kuro ėminių ėmimo periodiškumą nustato Klaipėdos RAAD. Ėminiai tiriami nevilkinant.

47. Taikomos šios jūrinio kuro ėminių ėmimo, tyrimo ir patikros priemonės:

47.1. laivų žurnalų ir bunkerio atsargų papildymo važtaraščių tikrinimas;

47.2. jei tikslinga, šie ėminių ėmimo ir tyrimo būdai:

47.2.1. arba jūrinio kuro, skirto deginti laive, ėminių ėmimas tiekiant kurą į laivą, laikantis naftos produktų ėminių ėmimo gairių, skirtų nustatyti atitiktį atnaujinto MARPOL konvencijos VI priedo, patvirtinto 2009 m. liepos 17 d. Tarptautinės jūrų organizacijos Jūrų aplinkos apsaugos komiteto (MEPC) rezoliucija 182(59), reikalavimams;

47.2.2. arba jūrinio kuro, skirto deginti laive ir laikomo rezervuaruose, kai tai pagrįsta techniniu ir ekonominiu požiūriu, ir laive turimuose užantspauduotuose bunkerinio kuro mėginiuose, ėminių ėmimas ir sieros kiekio tame kure tyrimas.

48. Pagrindinis sieros kiekio nustatymo metodas yra ISO 8754 standarte arba PrEN ISO 14596 standarte nustatytas metodas. Norint nustatyti, ar į laivą atvežtas ir jame naudoti skirtas jūrinis kuras atitinka Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nustatytas ribines sieros kiekio vertes, taikoma MARPOL VI priedo VI priedėlyje nustatyta kuro patikros procedūra.

49. Atsiradus naujiems tyrimo metodams, gali būti taikomi ir kiti konkrečių produktų specifikacijose nurodyti tyrimo metodai.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

50. Ginčai, iškilę dėl Privalomųjų kokybės rodiklių pažeidimų, sprendžiami šalių susitarimu.

51. Nepavykus ginčų išspręsti tarpusavio sutarimu, ginčai sprendžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių
1 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOJE VARTOJAMŲ NAFTOS PRODUKTŲ, BIODEGALŲ IR SKYSTOJO KURO PRIVALOMIEJI KOKYBĖS RODIKLIAI

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
1. Benzinas (išskyrus aviacinį)	1.1 tiriamasis oktaninis skaičius		95 ²	-	LST EN ISO 5164
	1.2. variklinis oktaninis skaičius		85	-	LST EN ISO 5163
	1.3. švino kiekis	mg/l	-	5	LST EN 237
	1.4. sieros kiekis	mg/kg	-	10	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 20884
	1.5. garų slėgis: 1.5.1. šiltuoju laikotarpiu	kPa	60 ³	703	LST EN 13016-1
	1.5.2. šaltuoju laikotarpiu		-	100	
	1.6. distiliacijos charakteristikos: 1.6.1. išgarinto produkto kiekis, esant 100 °C 1.6.2. išgarinto produkto kiekis, esant 150 °C	% tūrio	46,0 75,0	- -	LST EN ISO 3405
	1.7. angliavandenilių kiekis:	% tūrio			LST EN ISO 22854

¹ Privalomuosiuose kokybės rodikliuose nurodytos vertės yra „tikrosios vertės“. Nustatant jų ribines vertes buvo taikomos EN ISO 4259 „Naftos produktai. Tikslumo duomenų nustatymas ir vartojimas taikomuose bandymų metoduose“ sąlygos, o nustatant mažiausią vertę buvo atsižvelgta į mažiausią teigiamą skirtumą 2R (R = atkartojamumas). Atskirų matavimų rezultatai aiškinami remiantis EN ISO 4259 aprašytais kriterijais.

² Bešvinį „reguliar“ benziną galima tiekti rinkai, jeigu jo minimalus oktaninis skaičius, nustatytas varikliniu metodu (MON), yra 81, o minimalus oktaninis skaičius, nustatytas tiriamuoju metodu (RON), yra 91.

³ Europos Komisijos Klimato politikos generalinis direktoratas 2011 m. kovo 21 d. raštu Nr. CLIMA/C.2/PO/SS/nvAres(2011) pritarė Lietuvos 2010 m. birželio 28 d. pateiktai notifikacijai, kad Lietuva priskiriama prie valstybių narių, kurioms būdinga žema aplinkos temperatūra vasarą, ir nuo 2011 m. sausio 1 d. iki 2020 m. pabaigos leidžiama šiltuoju laikotarpiu, nuo gegužės 1 d. iki rugsėjo 30 d., į rinką tiekti benziną, kurio didžiausias garų slėgis – 70 kPa.

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
	1.7.1. alkenų		-	18,0	LST EN 12177 LST EN 238
	1.7.2. aromatinių medžiagų (arenai)		-	35,0	
	1.7.3. benzeno		-	1,0	
	1.8. bendras deguonies kiekis benzine	% masės	-	3,7	LST EN 1601 LST EN 13132 LST EN ISO 22854
	1.9. organinių deguoninių junginių (oksigenatų) kiekis:	% tūrio			LST EN 1601 LST EN 13132 LST EN ISO 22854
	1.9.1. metanolio		-	3	
	1.9.2. etanolio (gali prireikti stabilizatorių)		5,0	10	
	1.9.3. izopropilo alkoholio		-	12	
	1.9.4. tretbutilo alkoholio		-	15	
	1.9.5. izobutilo alkoholio		-	15	
	1.9.6. eterių, kurių vienoje molekulėje 5 ar daugiau anglies atomų		-	22	
	1.9.7. kitų organinių deguoninių junginių (oksigenatai) ⁴		-	15	
2. Dyzelinas	2.1. cetaninis skaičius:		51	-	LST EN ISO 5165 LST EN 15195
	2.2. tankis, esant 15 °C	kg/m ³	-	845	LST EN ISO 3675 LST EN ISO 12185

⁴ Kiti monoalkoliai ir eteriai, kurių galutinė virimo temperatūra ne aukštesnė kaip nustatyta Lietuvos standarte LST EN 228.

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
	2.3. distiliacijos charakteristikos ⁵ : 95 % distiliato kiekis, esant atitinkamai temperatūrai	°C	-	360	LST EN ISO 3405
	2.4. policiklinių aromatinių angliavandenilių kiekis	% masės	-	8	LST EN 12916
	2.5. sieros kiekis	mg/kg	-	10	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 20884
	2.6. ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT) ne didesnė kaip: 2.6.1. šiltuoju laikotarpiu 2.6.2. kovo, balandžio, spalio, lapkričio mėn. 2.6.3. žiemos laikotarpiu (F klasė) 2.6.4. žiemos laikotarpiu (1 klasės arktinis) 2.6.5. žiemos laikotarpiu (2 klasės arktinis)	°C	- - - - -	minus 5 minus 15 minus 20 minus 26 minus 32	LST EN 116
	2.7. drumstimosi temperatūra žiemos laikotarpiu: 2.7.1. arktinis 1 klasė 2.7.2. arktinis 2 klasė	°C	- -	minus 16 minus 22	LST EN 23015
	2.8. RRME kiekis	% tūrio	7,0 ⁶	-	LST EN 14078 LST EN 14331
3. Suskystintos	3.1. variklinis oktaninis		89 ⁷	-	LST EN 58B

⁵ Žiemą didžiausias 65 % distiliacijos taškas 250 °C temperatūroje dyzelinui ir gazoliams gali būti pakeistas didžiausiu 10 % (tūris/tūris) distiliacijos tašku 180 °C temperatūroje.

⁶ RRME turi atitikti LST EN 14214 reikalavimus, sintetinis dyzelinas – LST CWA 15940 reikalavimus.

⁷ Oktaninis skaičius nustatomas tik suskystintoms naftos dujoms, skirtoms autotransportui.

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
naftos dujos, skirtos autotransporto priemonėms ir komunaliniams poreikiams	skaičius				priedas
	3.2. bendras sieros kiekis	mg/kg	-	50	LST EN 24260
	3.3. garų manometrinis slėgis automobilinems dujoms pagal LST EN 589:	kPa			LST EN ISO 8973 ir LST EN 589 C priedas
	3.3.1. šaltuoju laikotarpiu – (A klasė)		150	-	
	3.3.2. šiltuoju laikotarpiu – (C klasė)		150	-	
	3.4. garų manometrinis slėgis 40 °C temperatūroje	kPa	-	1550	LST EN ISO 8973
	3.5. išgarinimo likučio kiekis:	mg/kg			LST EN 15470 LST EN 15471
4. Gazolis	3.5.1. automobilinems dujoms		-	100	
	3.5.2. komunalinėms dujoms		-	200	
	3.6. vandens kiekis 0 °C temperatūroje		Nėra laisvo vandens		LST EN 15469
	4.1. sieros kiekis	masės %	-	0,1	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 8754 LST EN ISO 14596
	4.2. vandens kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 12937
	4.3. pelenų kiekis	masės %	-	0,2	LST EN ISO 6245
5. Skystasis kuras, skirtas energijos gamybai	5.1. sieros kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 8754
	5.2. pelenų kiekis	masės %	-	0,4	LST EN ISO 6245
	5.3. vandens kiekis skalūnų alyvoje	masės %	-	3,0	ISO 3733
6. Kūrenamasis mazutas	6.1. sieros kiekis	masės %	-	1,0	LST EN ISO 8754
	6.2. pelenų kiekis	masės %	-	0,4	LST EN ISO 6245

Naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro pavadinimas ir paskirtis	Kokybės rodiklio pavadinimas	Matavimo vienetas	Ribinės vertės ¹		Rekomenduojami tyrimo metodai
			min.	maks.	
7. Jūrinis kuras ⁸	sieros kiekis: iki 2014 m. gruodžio 31 d. nuo 2015 m. sausio 1 d.	masės %	- -	1,0 0,1	LST EN ISO 20846 LST EN ISO 8754 LST EN ISO 14596
8. RRME ⁹ , sintetinis dyzelinas	8.1. ribinė filtruojamumo temperatūra (RFT) ne aukštesnė kaip: 8.1.1. šiltuoju laikotarpiu 8.1.2. kovo, balandžio, spalio, lapkričio mėn. 8.1.3. žiemos laikotarpiu (F klasė) 8.1.4. žiemos laikotarpiu (1 klasės arktinis) 8.1.5. žiemos laikotarpiu (2 klasės arktinis)	°C	- - - - -	minus 5 minus 15 minus 20 minus 26 minus 32	LST EN 116

⁸ Žiūrėti Privalomųjų kokybės rodiklių 23-43 punktus.

⁹ Pardavėjai turi teisę naudoti ir aukštesnės klasės RRME ar sintetinį dyzeliną, kurio RFT yra žemesnė už nurodytą 1 priedo 8.1.1–8.1.5 papunkčiuose, skirtą parduoti (maišyti su dyzelinu) šalies vidaus rinkoje.

LYGIAVERTĖS IŠMETAMO TERŠALŲ KIEKIO VERTĖS

Sieros kiekis jūriniame kure (masės dalis %)	Išmetamo SO ₂ kiekio (ppm) ir CO ₂ kiekio (tūrio dalis %) santykis
3,50	151,7
1,50	65,0
1,0	43,3
0,5	21,7
0,1	4,3

Pastabos:

1. Ribinių išmetamo teršalo verčių santykis naudojamas tik tada, kai naudojamas iš naftos pagamintas distiliacinis arba likutinis kuras.
2. Tam tikrais atvejais, kai CO₂ koncentracija mažinama, naudojant išmetamųjų dujų valymo įrenginį (angl. EGC), CO₂ koncentraciją galima matuoti išmetamųjų dujų valymo įrenginio įvade su sąlyga, kad aiškiai parodomas tokios metodikos teisingumas.

Lietuvos Respublikoje vartojamų naftos produktų, biodegalų ir skystojo kuro privalomųjų kokybės rodiklių
3 priedas

TARŠOS MAŽINIMO METODŲ TAIKymo KRITERIJAI

Taršos mažinimo metodas	Taikymo kriterijai
Jūrinio kuro ir išgaravusių dujų mišinys	2010 m. gruodžio 13 d. Komisijos sprendimas 2010/769/ES dėl technologinių metodų, kurie suskystintų gamtinių dujų dujovežiuose naudojami kaip mažai sieros turinčio jūrinio kuro, atitinkančio Tarybos direktyvos 1999/32/EB dėl sieros kiekio sumažinimo tam tikrose skystojo kuro rūšyse su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2005/33/EB dėl sieros kiekio jūriniame kure, 4b straipsnio reikalavimus, naudojimo alternatyva, naudojimo kriterijų nustatymo (OL 2010 m. L 328, p. 15)
Išmetamųjų dujų valymo sistemos	Rezoliucija MEPC.184(59), priimta 2009 m. liepos 17 d. Plovimo vanduo, panaudotas išmetamųjų dujų valymo sistemose, kuriose naudojamos cheminės medžiagos, priedai, preparatai ir cheminės medžiagos, susidariusios išmetamųjų dujų valymo metu, nurodytos MEPC.184(59) 10.6.1 punkte, negali būti išleidžiamos į jūrą, įskaitant uždarus įvairaus tipo uostus ir upių žiotis, nebent laivo operatorius įrodytų, kad tokio plovimo vandens išleidimas neturi didelio neigiamo poveikio ir nekelia pavojaus žmonių sveikatai ir aplinkai. Jei naudojama cheminė medžiaga yra kaustinė soda, tuomet pakanka, kad plovimo vanduo atitiktų rezoliucijoje MEPC.184(59) nustatytus kriterijus, o jo pH neviršytų 8,0.
Biodegalai	CEN ir ISO standartus atitinkančių biodegalų, kaip apibrėžta Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme, naudojimas. Biodegalų ir jūrinio kuro mišiniai turi atitikti sieros kiekio standartus, nustatytus Privalomųjų kokybės rodiklių 23, 24, 25, 26, 34, 35, 36 punktuose.